

«پاورقی» گفتمان‌های مخالف را به چالش می‌کشد

مهرداد بهمنی، تهیه‌کننده و مجری برنامه «پاورقی» در تازه‌ترین اظهارات خود به نقش طنز در این برنامه اشاره کرد و گفت که هدف اصلی پاورقی نقد و افشای فسادها و اشتباهات گفتمان‌های مخالف است.

وی با بیان این‌که طنز به‌عنوان ابزاری برای نقد و افشایی در این برنامه به کار می‌رود، اظهار کرد: «این برنامه می‌خواهد به‌وسیله طنز، فساد و رذالت‌های

گفتمان‌های مخالف را برملا کند.» بهمنی همچنین تصریح کرد که در برخی قسمت‌ها از هجو نیز استفاده می‌شود که ممکن است شامل زبان‌رکیک یاگزنده باشد.

وی هدف این شیوه را افشای گفتمان‌های مخالف و به‌ویژه دشمنان نظام اسلامی عنوان کرد و افزود: «برنامه تا جایی از طنز استفاده می‌کند و در جاهایی دیگر به هجو روی می‌آورد تا به‌وسیله آن، گفتمان‌های

فارسی‌زبان روبه‌رو است که جدیدترین مورد آن تاسیس تی‌آرآی ترکیه به زبان فارسی است. رسانه‌ها در چنین شرایطی اگر سواد رسانه‌ای کافی داشته باشند، خودشان را به‌راهِبرد بازدارندگی محدود نمی‌کنند. متأسفانه افکار عمومی داخلی بی‌دفاع است، رسانه‌های ایران بحران مرجعیت، اعتماد ناکافی، وارونگی افکارعمومی، درک ناکافی یا فقدان درک آرایش جدید رسانه‌ای و تحولات کیفی، مشکل محتوا، نداشتن تولیدات اختصاصی یا سهم پایین آن، استفاده ناکافی از مزیت‌نسبی، عقب‌ماندن محسوس از فضای مجازی در موضوعات راهبردی، تأخیر در شروع و تعجیل در پایان، رشد کمی و عقب‌ماندگی کیفی، رویداد، مرکز و شهرت‌محوری به‌جای فرآیند، مسأله و مردم‌محوری، ناتوانی در طرح مخاطرات و بحران‌های نظام و ارائه راه‌حل دارند و تا زمانی که خود در بحران هستند و نتوانند بر بحران‌های شان فائق آیند، نمی‌توان انتظار داشت از حل‌جای برای مخاطرات و بحران‌های انباشته‌شده کشور داشته باشند.

مصدق یک تاکتیک

امانکه‌مهم‌درمورد صحبت‌های این‌استاد ارتباطات، مصداق آن در میدان خبر است که می‌توان به خبرهای مرتبط با سوریه اشاره کرد. نصرالهی در این خصوص می‌گوید: ادعای غافلگیری رسانه‌ها و مسئولان در مورد سوریه به علت تحولات سریع، قابل قبول نیست؛ رسانه‌ها چشم‌و گوش مردم هستند؛ چطور ممکن است واقعه به این مهمی آن‌هم در کشوری که خبرنگاران و مستشاران ایرانی سال‌ها در آنجا حضور دارند، اتفاق بیافتد و آنها متوجه نشوند! انتظار نبود

دروغ و شایعه مواجه هستند. انبوه خبرهای منفی روح‌وروان مردم را هدف قرار می‌دهند. اگر چه این وضع، پیامد عملکرد غلط مسئولان در گذشته و بی‌تدبیری‌های فعلی و عملکرد غلط رسانه‌های رسمی و فرصت‌طلبی کشتگران سیاسی و معارض در فضای مجازی است اما باید با بازآرایی و بازسازی انقلابی در عرصه فرهنگ و رسانه، تغییر رویکرد، اتخاذ راهبردهای خوب و اجرای خوب راهبردها، شرایط را تغییر داد. اتخاذ راهبردهای واقع‌نمایی یعنی طرح و بیان مسائل به همراه ارائه راهکار، کنشگری فعال، حضور، روایت اول و برتر، امیدبخشی و امیدزایی در عین برهیز از دادن امید کاذب، نیاز فوری به خروج از محاصره تبلیغاتی، مقابله با جریان تحریف و وارونگی افکار عمومی است.

سیما

معرفی کتاب در برنامه صبحگاهی «سلام تهران»

کتاب «پوسه بر خاک پی حیدر (ع)» به قلم علی ابوالحسنی (منذر) در برنامه صبحگاهی سلام تهران معرفی شد. در این برنامه، فریبا باقری، مجری برنامه بخشی از این کتاب را برای مخاطبان خواند.

این کتاب با محوریت ایمان و آرمان فردوسی و نقد نظریات و آرای برخی شاهنامه‌پژوهان معاصر نوشته شده و توسط پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی منتشر شده است. برنامه صبحگاهی سلام تهران که به تهیه‌کنندگی هومن ستوده و با اجرای بهروز تشکر و فریبا باقری از شنیه تاینجشنه بر هفته از ساعت ۷:۳۰ تا ۸:۳۰ از شبکه تهران پخش می‌شود، به معرفی دستاوردهای فرهنگی و ادبی کشور می‌پردازد. معرفی این کتاب در این برنامه، فرصتی مناسب برای آشنایی مخاطبان با دیدگاه‌های جدید در مورد شاهنامه و شخصیت‌های آن فراهم آورد.

و نیست رسانه‌ها جلوی این حوادث را بگیرند اما انتظار بود و هست بارصدا و شناخت دقیق نشانه‌های مخاطرات و بحران‌ها، به‌موقع مردم را آگاه و در مورد آنها تحلیل کنند. افکار عمومی در ماجرای سوریه شوکه شدند. چون انتظار داشتند از این اتفاقات بزرگ یا احتمال وقوع آن باخبر باشند، من این را نمی‌پذیرم که صرف‌تاصد بحران‌ها قابل پیش‌بینی نیستند. معتقدم آنهاپی که از پیش‌بینی ناپذیری مطلق بحران‌ها می‌گویند، می‌خواهند سوءمدیریت خودشان را پنهان نگه دارند. مثلاً در مورد زلزله در تهران نمی‌توان گفت غیرقابل پیش‌بینی است چون این‌که تهران زلزله‌خیز است، قطعی است و میزان تاب‌آوری پایتخت و آمادگی مسئولان و مردم در این مورد هم مشخص است؛ تنها چیزی که مشخص نیست زمان دقیق زلزله و بزرگی آن است، بنابراین نمی‌توان با طرح ادعایی چون غافلگیری در مقابل زلزله تهران از خودسلب مسئولیت کرد. می‌خواهم تأکید کنم هر بحرانی، نشانه و ردپاهایی دارد؛ وظیفه مسئولان و رسانه‌ها این است که از روی این نشانه‌ها، آن را پیش‌بینی و اطلاع‌رسانی و در مورد آن تحلیل کنند. حالا در ماجرای سوریه گفته شد غافلگیر شدیم. شاید این حرف برای مردم عادی، قابل پذیرش باشد اما بی‌تردید برای نخبران قابل پذیرش و توجیه نیست.

بی‌نیاز از مشورت نیستیم

این کارشناس ارتباطات و رسانه، تأکید می‌کند که رسانه‌ملی هم به همراهی و پشتیبانی بیشتر دستگاه‌های مرتبط به‌ویژه در شرایط بحران‌های امنیتی و بین‌المللی نیاز دارد چرا که نمی‌توان این رسانه را به‌ویژه در مورد اظهارات شب قبل از سقوط بشاراسد از سوی کارشناس معروف در تلویزیون مقصر دانست. نصرالهی تصریح می‌کند: رسانه‌کارش اطلاع‌رسانی است. اگرچه باید در مورد اظهارات برخی مجریان و اطلاع‌رسانی و دعوت از کارشناسان بیشتر دقت و مدیریت کند اما موضوع سوریه، موضوع خاص و از نوع امنیت ملی است. باید پرسید چرا بخش‌های مختلف مسئول و درگیر در منطقه، کارشناسان کافی، مطلع و مرتبط با سوریه به تلویزیون معرفی نکرده‌اند؟ و چرا مهمان برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری، خودش را بی‌نیاز از مشورت با بخش‌های مسئول و حتی بی‌نیاز از مشورت با نزدیکانش می‌داند و در آنتن رسانه‌ملی می‌گوید «بعید است به‌این‌راحتی بشار اسد سقوط کند.» اگرچه قصد تیرشدن مسئولان گفت‌وگوی ویژه را ندارم اما مهمان برنامه، نه تنها فردی گمنام نبود، بلکه شناخته‌شده و با سابقه طولانی و ارتباطات خاص بود و طبیعی نبود به این اندازه از موضوع و منطقه بی‌اطلاع باشد. علاوه براین، بسیاری از روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های داخلی هم، در زمانی که بشار اسد از سوریه رفت، اطلاعات درست و دقیق منتشر نکردند.

بحث خبررسانی اشتباه و دروغ، پدیده تازه‌ای نیست و به قدمت ارتباطات

انسانی است. همین چند وقت قبل بود که دکتر اکبر نصرالهی، رئیس دانشکده‌های جامعه و رسانه، درباره اخبار کذب گفته بود که هزینه دروغ و بی‌اخلاقی در کشور «پایین و غیربازدارنده» است. این مسأله را حالا به‌واسطه تحولات اخیر منطقه و سوریه و همچنین مسائل داخلی بهتر می‌توان درک کرد. نصرالهی در توضیح این مسأله به «جام جم» می‌گوید: شایعات، اخبار فیک و دروغ، به‌زمان فعلی یا موضوع خاصی محدود نیستند؛ عمری به قدمت حیات بشر و شکل‌گیری زندگی اجتماعی دارند و همیشه هم وجود داشته‌اند اما برخلاف آنچه پیش از این گفته می‌شد، شایعات و اخبار دروغ، خاص جوامع کم‌سواد و بی‌سواد نیستند؛ بلکه با پیشرفت فناوری‌های ارتباطی و افزایش شهرنشینی و تعدد و کثرت رسانه‌ها و کنشگران سیاسی، انگیزه و امکانات برای تولید اخبار فیک و دروغ و ساختن شایعات و وایرال‌کردن آنها بیشتر شده است. علاوه براین، در کنار غفلت مسئولان، برخی از رسانه‌هایی که وظیفه اطلاع‌رسانی دقیق و تأمین «حق دانستن» مردم را دارند، نه تنها به وظایف‌شان در اطلاع‌رسانی صحیح و سریع عمل نمی‌کنند بلکه مأموریت‌شان تولید و انتشار شایعات است. در چنین شرایطی، وظیفه رسانه‌های مسئول و مستقل و مردمی از یک‌سو، شناخت خبرهای مورد نیاز مردم و تأمین صحیح، سریع و جامع آن است تا ریشه‌های بروز شایعات و روایت‌های دروغ را بخشکانند و از سوی دیگر، بالا بردن سواد رسانه‌ای و مجازی مردم است تا بتوانند هم اخبار درست را از نادرست تشخیص دهند و هم خبرهای مورد نیاز خود را از منابع معتبر و موثق تأمین کنند؛ البته مسئولان هم می‌توانند با میدان دادن و اعتماد کردن به رسانه‌ها، به تولید و انتشار درست و به‌موقع اخبار کمک کنند.

یک تاکتیک تازه

وی در تکمیل صحبت خود اضافه می‌کند: همان‌طور که گفتیم پیش از این هم، دروغ و اخبار خلاف واقع وجود داشت اما نکته جدید این است که مفهوم دروغ چه به‌عنوان «تاکتیک» و چه به‌صورت «راهبرد»، به‌کلی تغییر کرده و الان کشتگران سیاسی و رسانه‌ای با تاکتیک به‌روزشده و توسعه‌یافته یعنی استراتژی «دروغ راست»، روح و روان مردم و امنیت ملی را هدف قرار می‌دهند؛ به عبارت دیگر، اولاً از دروغ به صورت تاکتیکی یعنی مقطعی و موقت استفاده نمی‌شود بلکه بیشتر به صورت راهبردی، همیشگی و درازمدت مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد؛ ثانیاً دروغ دیگر همانند قدیم به معنای بیان و نگارش امر خلاف واقع نیست بلکه انتخاب، بیان و نگارش بخشی از واقعیت و تکرار و برجسته‌کردن آن است، به‌گونه‌ای که مخاطبان آن بخش و جزء انتخاب و رسانه‌ای شده‌ار، «همه واقعیت» تلقی

کنند و نتوانند همه ابعاد آن را متوجه شوند. بنابراین با پدیده دروغ راست مواجه هستیم، یعنی چیزی که گفته می‌شود، لزوماً خلاف واقعیت نیست بلکه بخشی از واقعیت است که کشتگران رسانه‌ای آن را به شکل هوشمندانه و عمدی، انتخاب، برجسته و تکرار می‌کنند تا مخاطبان فکر کنند که همه واقعیت‌ها، همین بخش‌هایی است که اطلاع‌رسانی شده است.

این استاد ارتباطات، دروغ راست را یکی از «اُپرمشکلات» کشور دانست و اضافه کرد: در حقیقت چیزهایی که رسانه‌ها می‌گویند نه اینکه واقعیت نداشته باشد بلکه تنها بخشی از آن است. پدیده‌ای که الان مردم را آزار می‌دهد و امنیت ملی و روحی و روانی را تهدید می‌کند، همین دروغ راست است. مثلاً کارنی، ناترازی انرژی، فساد، مشکلات مربوط به مقاومت در منطقه به‌ویژه در سوریه، بخشی از واقعیت‌ها و البته تلخ هستند اما همه واقعیت‌های منطقه و ایران این موضوعات منفی نیستند بلکه حقیقتاً ایران و مقاومت به استناد آمارها و مستندات تاریخی، امکانات و ظرفیت‌های بسیار

راهکار دیگر مقابله با شایعات و اخبار جعلی، ارتقای سواد رسانه‌ای خبرنگاران و مدیران رسانه‌ها است تا با کنشگری فعال، به‌موقع بتوانند اخبار مورد نیاز مردم را متناسب با طیف‌های متنوع و در سریع‌ترین زمان، اطلاع‌رسانی کنند

برش

پدیده وارونگی افکار عمومی مواجه‌ایم

وی در پایان با نگرانی به مسئولان و رسانه‌ها هشدار می‌دهد و می‌گوید: به‌عنوان یک کارشناس هشدار می‌دهم که افکار عمومی در موضوعات مهم و در بحران‌هایی پناه هستند، اعتماد کافی به رسانه‌های رسمی ندارند. اخبار رسمی را از منابع غیررسمی می‌گیرند و کشور با پدیده وارونگی افکار عمومی مواجه است و به دلیل عملکرد نادرست رسانه‌ها، از جمله رسانه‌های رسمی، حتی اگر اخبار و تحلیل صحیح و سریع و جامع گفته شود، بخشی از مردم آن را نمی‌خوانند و نمی‌بینند یا حتی اگر بخوانند و ببینند، نمی‌پذیرند؛ مردم با سونامی

روایت «تلاش و آتش» در هفتمین اردوی راویان پیشرفت

روایت میترا لبافی، یکی از مهمانان هفتمین اردوی راویان پیشرفت رسانه‌ملی، در بازدید از مجتمع فولاد کاوه بندرعباس، توجهات رسانه‌ای را جلب کرد. در این اردو که به‌منظور معرفی دستاوردهای ملی و تلاش‌های صورت‌گرفته در عرصه صنعت و تولید برگزار شده است، لبافی به بیان تجربیات خود از این بازدید پرداخت و بر اهمیت تلاش‌های مستمر در صنعت فولاد تأکید کرد. این روایت الهام‌بخش از میترا لبافی،

در کنار دیگر روایت‌های ارائه‌شده در این اردو، حاکی از عزم و اراده ملی برای پیشرفت و توسعه کشور است.

روایت

آنتن

مهمانان «نردبان» در گفت‌وگو با حامد شکیبانی

این هفته در برنامه تلویزیونی «نردبان»، محمدرضا نوروزی‌بیگی، کارگردان فیلم مستند «آلبوم خانوادگی من»، لیلیا فولادوند و محمدحسین‌نظری کارگردانان «شهرزنده» و علی بلندنظر کارگردان «تفنگداران جنوب» به‌گفت‌وگو

با حامد شکیبانی می‌پردازند. آلبوم خانوادگی من به روایت زندگی نسل‌های مختلف مردم فلسطین پرداخته و در هفتمین جشنواره تلویزیونی مستند برنده جایزه بهترین فیلم مستند کوتاه شد، در حالی‌که شهرزنده نیز به بررسی حیات وحش تهران پرداخته و جایزه بهترین فیلم مستند را از جشنواره تلویزیونی مستند دریافت کرده است. تفنگداران جنوب روایتگر مبارزات مردم فارس بزرگ در برابر استعمار بیگانگان است و به تاریخ و فرهنگ این منطقه پرداخته است. علاوه بر این، «بنیم خانه بی‌بی» نیز که داستان بانوی بختیاری و فعالیت‌هایش در زمینه حمایت از تیمان را روایت می‌کند، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. برنامه نردبان از شنیه‌ها ساعت ۱۴:۳۰ از شبکه مستند سیما ببینید و یادنیای جذاب مستندنگاری آشنا شوید.

